

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO

Redovita godišnja skupština

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je 5. svibnja 1981. godine u 17 sati u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Strossmayerov trg 14.

Predsjednik Velimir Pravdić pozdravio je sve nazočne a zatim održao predavanje pod naslovom:

»Površinska kemija; njezina uloga u tumačenju nekih globalnih ekoloških problema«

Nakon predavanja V. Pravdić predlaže slijedeći dnevni red Skupštine:

1. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjervitelja.
2. Izvještaji: tajnika, pročelnika sekcije za Split i Dalmaciju, sekcije za Rijeku i Istru, sekcije Osijek, blagajnika, glavnog urednika *Croatia Chemica Acta*, glavnog urednika *Yugoslav Chemical Papers*, te Nadzornog odbora.
3. Rasprava o izvještajima.
4. Rasprava o noveliranju statuta Hrvatskoga kemijskog društva.
5. Rasprava o rezoluciji VII Sastanka kemičara Hrvatske o nastavi prirodnih znanosti (moderator T. Cvitaš).
6. Rasprava o prijedlogu korekcije članarine i članske pretplate.
7. Rasprava i rješavanje prijedloga koji su podneseni Skupštini u skladu s čl. 34, točka i) Statuta.
8. Razno.

Skupština je jednoglasno prihvatila dnevni red.

Prisutni: Z. Ban, B. Belia, I. Bregovec, N. Brničević, J. Bronić, M. Bruvo, I. Butula, M. Ceraj-Cerić, Š. Cimaš, S. Crnogorac, T. Cvitaš, D. Čukman, R. Despotović, K. Fink, Ž. Fuks, S. Heimer, Marko Herak, Mira Herak, V. Hrust, S. Iskrić, J. Kandjera, D. Keglević, S. Kveder, Z. Lovrić, D. Maljković, S. Maričić, D. Marić, V. Marić, V. Mayer, M. Mirnik, S. Mudri, A. Nagl, M. Podravec, N. Pravdić, V. Pravdić, M. Pribanić, M. Pušelj, D. Ražem, E. Reiner, B. Rumbak, Vl. Simeon, N. Stubičar, D. Sunko, M. Široki, B. Šuveljak-Šipalo, B. Tamhina, Dj. Težak, N. Trinajstić, H. Vančik, Z. Veksli, J. Veselić, M. Vuković, R. Vuković, R. Wolf, M. Žinić, T. Živković.

Predsjednik V. Pravdić zatim predlaže da se za zapisničare izaberu Jasna Kandjera i Zdravko Lovrić, a za ovjervitelje zapisnika Nada Stubičar i Antun Nagl. Skupština jednoglasno prihvaća prijedlog.

Nakon toga predsjednik poziva prisutne da minutom šutnje odaju počast istaknutim znanstvenicima s područja kemije, preminulim u vremenu između dvije Godišnje skupštine, D. Vranjicanu i I. Lovrečeku. Usvaja se prijedlog predsjednika da se zbog bolesti odsutnome potpredsjedniku B. Kamenaru uputi pozdravno pismo uz želje za što brži oporavak i povratak zajedničkom poslu.

Skupštini su podnijeti izvještaji:

M. Pušelj:

Izvještaj tajnika

U razdoblju od prošle godišnje skupštine Hrvatskoga kemijskog društva, Upravni odbor održao je sedam redovitih sastanaka i rješavao pitanja o kojima će biti govora u ovom izvještaju.

Jedan od zadataka Upravnog odbora bila je analiza i pokušaj oživljavanja rada nekih sekcija Društva, o čemu će biti više riječi u izvještajima o radu pojedinih sekcija. Upravni odbor Društva podržava inicijativu od strane desetak redovitih članova Društva za osnivanje Sekcije za kemiju čvrstog stanja i predlaže Skupštini da prijedlog prihvati. Pitanje održavanja kolokvija Hrvatskoga kemijskog društva, potaknuto još u jesen 1980. godine, rezultiralo je novom shemom (prijedlog Dj. Težak i A. Graovca) koja za sada pokazuje dobre rezultate. Kolokviji se održavaju svake prve srijede u mjesecu, u prostorijama Društva nastavnika. Izbor teme rezultat je želje da se okupi što širi krug kemičara i drugih zainteresiranih za aktivno sudjelovanje u održavanju kolokvija, pa naslovi nisu usko specijalizirani. Do sada su održana četiri kolokvija s relativno dobrom posjetom od prosječno tridesetak slušalaca. Obavijesti o kolokvijima šalju se po nekoliko mjeseci unaprijed i nadamo se da će broj prisutnih u buduće biti i veći.

U zajednici sa Savezom kemičara i tehnologa Hrvatske organiziran je VII Sastanak kemičara Hrvatske 1981. i II Jugoslavenski simpozij o organskoj kemiji koji su kako u pogledu broja referata tako i problematike bili vrlo uspješni.

Društvo aktivno sudjeluje u analizi problema u srednjoškolskoj i sveučilišnoj nastavi. Na poticaj Sekcije za nastavu kemije na VII Sastanku kemičara i tehnologa Hrvatske, Upravni odbor u zajednici sa Savezom kemičara i tehnologa Hrvatske i Društvom matematičara i fizičara predlaže Skupštini da se pokrenu konkretne akcije u cilju promjene sadržaja i provedbe nastavnih programa u srednjim školama. Odgovarajućim republičkim organima želi se argumentiranim podacima ukazati na stanje nastave kemije i ostalih prirodnih znanosti u srednjim školama i njezin odraz u sveučilišnoj nastavi.

Hrvatsko kemijsko društvo i prošle je godine aktivno djelovalo u sklopu Unije kemijskih društava Jugoslavije. Inicijativom Upravnog odbora društva i Predsjedništva Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske unesene su neke novine u Statut Unije. Najbitnije je možda premještanje sjedišta Unije po principu rotacije. Novo sjedište Unije bit će od 1. siječnja 1982. u Novom Sadu u nadležnosti Vojvođanskog kemijskog društva, a za predsjednicu je izabrana Paula Putanov. V. Pravdić je po dužnosti delegiran za člana Predsjedništva Unije.

Hrvatsko kemijsko društvo stavilo si je u zadatak organizaciju Memorijalnog skupa povodom godišnjice smrti profesora Bože Težaka. Skup je predviđen za 16. svibnja 1981. u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu.

Razmatrajući Statut Društva, Upravni je odbor došao do zaključka da nema potrebe za izradbu novog Statuta, jer sadašnji donesen 1975. godine nije u koliziji sa Zakonom o udruženjima građana iz 1973. godine, dok novi Zakon još nije donesen. Upravni odbor predlaže Skupštini neke izmjene u Statutu koji će biti načinjen odmah po stupanju na snagu novog Zakona. Predložene izmjene su u skladu sa već postojećim zakonskim i društvenim normama:

1. Umjesto Upravnog odbora kao organ društva, predlaže se Predsjedništvo, a umjesto Nadzornog odbora, Odbor za samoupravne kontrole.

2. Predsjedništvo je sastavljeno od predsjednika, potpredsjednika, koji je u pravilu neposredni prethodni predsjednik, tajnika, blagajnika, glavnog urednika publikacija Društva, predstavnika Društva u Uniji kemijskih društava SFRJ, izabranih odbornika, te pročelnika sekcija Društva.

3. Svi članovi Predsjedništva biraju se na redovitoj ili izvanrednoj godišnjoj skupštini. Mandat izabranih članova predsjedništva traje dvije godine bez prava neposrednog reizbora.

4. U sklopu Društva djeluju posebne sekcije. Najmanji broj redovitih članova Društva koji se udružuju u sekciju jest 10. Na čelu sekcije stoje pročelnik i tajnik koje biraju članovi sekcije na svojem godišnjem sastanku. Mandat pročelnika i tajnika traje dvije godine bez prava neposrednog reizbora. Dužnost je pročelnika da o radu sekcije redovito izvještava Predsjedništvo.

5. Ako Društvo bilo iz kojtg razloga prestane djelovati, predaju se sva novčana sredstva, kao i sva pokretna i nepokretna imovina Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu na čuvanje i upravljanje.

Skupština je prihvatila načelan stav Upravnog odbora o načinu noveliranja Statuta.

U razdoblju od prošle Skupštine kupljeno je, zamijenjeno ili primljeno kao poklon više knjiga domaćih i stranih izdavačkih kuća. Recenzije tih knjiga redovito se objavljuju u prilogu našega časopisa *Croatica Chemica Acta*.

	Knjiga	Domaćih	Časopisa stranih	Ukupno
Kupnjom	8	1	110	111
Zamjenom	—	22	128	150
Poklonom	43	2	13	15
Ukupno	51	25	251	276

Članarine i pretplate na časopis CCA, unatoč intervenciji administracije, pristizale su neredovito. Ima relativno mnogo članova koji ne ispunjavaju tu svoju obavezu. Članstvo se i dalje popunjava pretežito studentima i mlađim diplomiranim kemičarima. Društvu su u 1980. godini pristupila 24 nova člana.

Upravni odbor predlaže Skupštini da se zbog znatno povećanih troškova štampanja CCA, pretplata povisi na 200 din., što je još uvijek neznatan dio u ukupnim troškovima izdavanja časopisa. Također se predlaže povišenje članarine na 80 dinara. Za ustanove se predlaže povišenje pretplate na 800 dinara.

M. Žinić:

Izveštaj blagajnika

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskog društva u 1980. godini, Upravno odbor predlaže Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

PREGLED

PRIHODA I RASHODA SA STANJEM NA DAN 31. 12. 1980.

PRIHODI:

1. Saldo 31.12.1979.			1,121.639,15	
2. Član. i čl. pretplata za CCA			60.062,00	
3. Prodaja CCA (i separata)			86.360,55	
4. Prodaja CCA za devizna sredstva			18.823,85	
5. Prodaja YCP			32.832,60	
6. Prodaja kataloga			4.020,00	
7. Prodaja »SI«			1.331,00	
8. Oglasi			10.000,00	
9. Dotacije				
— za CCA		900.000,00		
— za YCP		175.000,00		
— za ostalu djelatnost		190.000,00	1,265.000,00	
10. Ostali prihodi (teč. razlika, Zbornik »IRB«)			387.923,20	2,987.992,35

RASHODI:

1. Troškovi izdavačke djelatnosti				
— CCA		1,042.922,85		
— YCP		353.920,90	1,396.843,75	
2. Troškovi biblioteke			43.602,00	
3. Troškovi kolokvija			36.400,00	
4. Troškovi službenih putovanja			45.686,00	
5. Režijski troškovi			76.658,90	
6. Administracija — Osobni dohoci s doprinosima (50%)			75.027,05	
7. Amortizacija			7.112,00	
8. Doprinosi Uniji			14.840,00	
9. Ostali rashodi (prenesena sredstva sekciji Split)			3.000,00	1,699.169,70

Dio viška prihoda za prijenos u iduću godinu				1,288.822,65
Od toga — devizna sredstva				740.234,60
— dinarska sredstva				548.588,05

Dio iskazanog salda angažiran je za pokriće troškova štampanja časopisa CCA i YCP i ostalih pratećih troškova koji se odnose na 1980. godinu, a prentseni su u 1981. godinu.

Završni račun za 1980. godinu sastavljen je na propisanim obrascima: Bilanci stanja, Bilanci prihoda i rashoda i Zaključnom listu. U Završni račun uključeni su osim HKD i Acta Pharmaceutica Jugoslavica te YCP. U ovom izvještaju dani su podaci samo za Hrvatsko kemijsko društvo.

Za slijedeće razdoblje predlažemo Skupštini ovaj

P L A N
PRIHODI I RASHODI ZA 1981. GODINU

PRIHODI:

1. Preneseni dio viška prihoda iz protekle godine	1,288.822,65	
2. Članarina i članska pretplata za CCA	80.000,00	
3. Prihodi od prodaje CCA	120.000,00	
4. Prihodi od prodaje YCP	40.000,00	
5. Dotacije		
— za CCA	1,500.000,00	
— za YCP	340.000,00	
— za Memorijalni skup	310.000,00	
— za HKD	180.000,00	2,330.000,00
6. Ostali prihodi	21.177,35	3,880.000,00

RASHODI:

1. Troškovi izdavačke djelatnosti	3,172.000,00	
2. Troškovi biblioteke	60.000,00	
3. Troškovi kolokvija	40.000,00	
4. Troškovi službenih putovanja	75.000,00	
5. Režijski troškovi	230.000,00	
6. Administracija — osobni dohoci s doprinosima (50%)	120.000,00	
7. Amortizacija	8.000,00	
8. Ostali troškovi (seminari, članarina Uniji, Memorijalni skup i dr.)	175.000,00	3,880.000,00

Predviđeni proračun prihoda i rashoda odgovara potrebama za produženje dosadašnjih kao i planiranih novih djelatnosti Društva u 1981. godini, pa ga predlažemo Skupštini na odobrenje.

S. Maričić:

Izvještaj glavnog urednika društvenih publikacija
Croatica Chemica Acta

Iznijet ću ovdje, osim uobičajenih podataka o radu Redakcije u protekloj godini, još neke, iz dva razloga:

- prvo, da vidimo kako se časopis našeg društva razvijao u proteklom deceniju (1971—1980. g.) i,
- drugo, da se onda mlađe kolegice i kolege mogu odlučiti vrijedi li pomoći daljnji razvoj *Croatica Chemica Acta* (CCA).

Povodom pedeset godina od pojave našeg časopisa bili smo u uvodniku 49. Volumentu 1977. godine konstatirali da možemo biti zadovoljni prijednim putem. To se zadovoljstvo zasnivalo na tada jedinoj, odnosno prvoj komparativnoj analizi oko

2630 časopisa iz cijeloga svijeta. Tu je analizu (za 1975. g.) bio objavio Institute for Scientific Information (ISI) iz Philadelphije (SAD) na temelju frekvencije citiranja tih časopisa u člancima. Jedna od mjera znanstvenog odjeka, koju je u toj svojoj ediciji pod nazivom *Journal Citation Reports (J.C.R.)* bio uveo ISI jest »faktor utjecaja« (F.U.). To je relativna mjera kojom se broj primljenih citata na članke jednog časopisa u danom periodu »normalizira« s obzirom na veličinu časopisa dije-ljenjem broja citata brojem objavljenih članaka. Danasa nam stoje na raspolaganju podaci o faktorima utjecaja za brojne kemijske časopise iz 5 godišta *J.C.R.*, pa smo neke od njih prikazali u Tablici 1, u tri skupine, tj. prema rastućim, (oscilirajuće) konstantnim i opadajućim faktorima utjecaja.

Tablica 1. *Grupe kemijskih časopisa prema faktorima utjecaja (1975—1979)*

Rastući

<i>Journal of the American Chemical Society</i>	(4.38—5.12)
<i>Chemische Berichte</i>	(1.493—2.009)
<i>Israel Journal of Chemistry</i>	(0.952—1.259)
<i>Bulletin of the Chemical Society of Japan</i>	(0.932—1.106)

(Oscilirajuće) konstantni

<i>Octa Chemica Scandinavica</i>	(1.042—0.536—1.010)
<i>Bulletin de la Société chimique de France</i>	(1.001—0.773—0.836)
<i>Bulletin des sociétés chimiques Belges</i>	(0.555—0.852—0.819)
<i>Croatica Chemica Acta</i>	(0.55—0.76—0.59)
<i>Indian Journal of Chemistry</i>	(0.400—0.192—0.382)

Opadajući

<i>Chemica Scripta</i>	(1.533—0.775)
<i>Collection of Czechoslovak Chemical Communications</i>	(0.79—0.70)
<i>Chimia</i>	(0.785—0.571)
<i>Chemicke Listy</i>	(0.47—0.27)
<i>Acta Chimica Academiae Scientiarum Hungaricae</i>	(0.450—0.415)
<i>Annali di chimica — Roma</i>	(0.283—0.259)
<i>Kémiai Közlemények</i>	(0.276—0.175)
<i>Kemisk Tidskrift</i>	(0.077—0.022)

Ova tablica govori o »raslojavanju« kemijskih časopisa prema njihovom međusobnom utjecaju (citiranjem). Tako bolji (jači?) postaju još bolji, a loši (slabiji?) još lošijima. Između njih se, zapravo »protiv struje«, uz manje ili veće oscilacije, tj. bez većih promjena održava skupina u kojoj je i naš časopis. Imamo li na umu da su se faktori utjecaja triju časopisa znatno smanjili iako su u početku bili veći od F.U. za CCA, a da je još 5 časopisa s manjim F.U. od početnog za CCA palo na ovoj skali, onda možemo biti zadovoljni, ovog puta i na temelju dinamičke slike o vrijednosti CCA u svjetskoj znanstvenoj literaturi. Treba se nadati u buduće i boljem rezultatu, ali, čini se, s oprezom, jer kao da je F.U. ≈ 1 granica preko koje je teško probiti se u skupinu časopisa s rastućim F.U.

Takav status CCA rezultat je, bez sumnje, trajne politike internacionalne recenzije koju su uredništva strpljivo i uporno provodila otkako ju je Božo Težak najavio svojim »manifestom« — uvodnikom 1953. godine, kada je postao glavnim urednikom tadašnjeg Arhiva za kemiju. Danas pak, na temelju protekle decenije, možemo konstatirati da naša kemijska znanstvena sredina nije sa svijetom znanosti povezana samo indirektnom sponom preko recenzenata, odnosno direktno odjekom preko citiranja, već i direktno u obrnutom smjeru — autorima iz inozemstva, što prikazuje Tablica 2.

Tablica 2.

Geografska raspodjela porijekla članaka u CCA 1971—1980 (bez simpozijskih brojeva)

UKUPNO	Gradova Broj (%) 85 (100)	Radova Broj (%) 497 (100)
JUGOSLAVIJA	11 (15)	370 (74.4)
(broj radova prema gradovima: Zagreb — 287, Ljubljana — 41, Beograd — 14, Sarajevo — 7, Banja Luka — 6, Skopje — 5, Novi Sad i Novi Mesto po 3, Sisak i Split po 2 i Priština — 1)		
INOZEMSTVO	74 (85)	127 (25.6)
Razvijene zemlje Zapada	49 (66.2)	78 (61.5)
Istočna Evropa	14 (18.9)	26 (20.4)
3. svijet — Azija/Afrika	11 (14.9)	23 (18.1)

U posljednjem su se deceniju u CCA svake godine pojavljivala imena oko 6 novih gradova iz kojih su bili autori članaka. Kao što je u naslovu Tabl. 2 spomenuto, iz ove su analize isključeni svi članci iz simpozijskih brojeva, jer su oni nastali kao posljedica najdirektnije suradnje naših kemičara s onima iz svijeta. U Tablici 2. je dakle slika publiciranja u CCA individualnim inicijativama iz svijeta.

Možemo, dakle, zaključiti, da je CCA postala internacionalnim znanstvenim časopisom. Izbjegli smo stupicu izolacionizma publiciranjem pretežito na engleskom jeziku, ali uz internacionalnu recenziju. Iako nam još predstoji analiza CCA s obzirom na naš znanstveni kemijski kapacitet, znademo da ima naših autora koji (više) ne publiciraju u CCA. Neka i ovaj osvrt na naš časopis pobudi mlade, a željeli bismo i one nešto manje mlade, generacije naših kemičara, na koherentnu akciju da Croatica Chemica Acta u narednim godinama postane odraz cjelovite naše kemijske znanstvene produkcije.

Redakcija je do sada prakticirala da s vremena na vrijeme kooptira mlade članove i predlaže ih narednoj Skupštini na potvrdu. Koristim ovu priliku, prvi put, da pozovem mlade kolege da se *sami* jave za rad u Redakciji.

Vjerujem, da među njima ima mnogo onih koji su već sami prošli »Scilu i Hari bdu« internacionalne recenzije za svoje radove u inozemnim časopisima, pa bi zato mogli svojim stručnim iskustvom pomoći Redakciji, na dobrobit našeg časopisa Hrvatskoga kemijskog društva, a time, ipso facto, i šire zajednice.

Redakcijski odbor CCA održao je u proteklom periodu 20 sastanaka. U tom razdoblju primljen je i pregledan rukopisni materijal za CCA vol. 53 (1980) No. 1—4.

Prvi broj izašao je iz tiska 05. 05. 1980., drugi 05. 11. 1980, treći 15. 11. 1980., a četvrti 25. 01. 1981.

Od dana zaključenja do izlaska iz štampe proteklo je za prvi broj 77 dana, za drugi 219 dana, za treći 159 dana, a za četvrti 215 dana.

CCA 53 (1980) ima ukupno 681 stranicu, 86 stranica priloga, 63 STK-kartica i 4 oglasa. Na redovnim stranicama objavljena su 24 izvorna rada, 2 bilješke, 35 predavanja s konferencija, te 7 konferencijskih apstrakta. Na stranicama priloga objavljeno je 27 prikaza knjiga, upute autorima, izvještaji s godišnjih skupština Hrvatskoga kemijskog društva i Hrvatskoga biokemijskog društva, nekrolozi, zahvala recenzentima i obavijesti.

Od izvornih znanstvenih radova i bilježaka objavljeno je u vol. 53 (1980) iz opće i teorijske kemije 11 radova, iz kemijske sinteze 4 rada, iz analitičke kemije 10 radova, iz biokemije 3 rada, a od predavanja s konferencije 35 radova i 7 konferencijskih apstrakta s područja opće i teorijske kemije.

Od 16. 06. 1980. (dana prošle godišnje skupštine) stiglo je u redakciju 67 rukopisa. Od toga tiskano je 10, odbijeno 13, u tisku se nalazi 14 rukopisa, a u postupku 30 rukopisa.

Od ukupno 66 recenzenata koji su recenzirali rukopise iz vol. 53 (1980) No. 1—4, angažirano je iz Jugoslavije 24, i to iz Zagreba 19, iz Ljubljane 4 i iz Banja Luke 1.

PREGLED

Podataka o štampanju, sadržaju i troškovima izdavanja *Croatica Chemica Acta*
vol. 53 (1980) No. 1—4

Opći podaci	No. 1 18. 02. 1980. 05. 05. 1980.	No. 2 31. 03. 1980. 05. 11. 1980.	No. 3 09. 06. 1980. 15. 11. 1980.	No. 4 23. 06. 1980. 25. 01. 1980.	
Redakcija zaključena					
Izašao iz tiska					
Opseg					Ukupno
Redovnih stranica	114	282	228	161	681
Stranica priloga	20	18	8	40	86
STK-kartica	12	17	17	17	63
Oglasa	1	1	1	7	4
Sadržaj					
Orig. znan. radova	9	—	15	—	24
Bilješka	1	—	1	—	2
Predav. konfer.	1	17	—	17	35
Apstrakti konfer.	—	5	—	2	7
Recenzije	18	—	9	—	27
Prethodna priopćenja	1	—	1	—	2
Troškovi					
Tisak	138.250,00	303.750,00	138.750,00	204.000,00	784.750,00
Tehnička redakcija	34.241,45	29.750,15	26.870,00	29.000,00	119.862,30
Administracija	24.757,00	24.757,00	24.757,00	24.757,00	99.029,00
Otprema	6.402,00	8.873,00	5.846,00	9.787,00	30.908,00
Ukupno	203.650,45	367.130,15	196.223,70	267.544,00	1,034.548,30

N. Pravdić:

Izvještaj o izdavanju časopisa *Yugoslav Chemical Papers (YCP)*

Časopis izlazi redovito; od lpinja prošle godine (od posljednje Skupštine) izašlo je šest brojeva, i to: četiri broja Vol. 4 (1980) i dva broja Vol. 5 (1981) za siječanj—veljaču i ožujak—travanj.

Volumen 4 (1980) broji ukupno 380 stranica (24 štamparska arka), od čega 340 stranica otpada na proširene sažetke (170 priloga), a 40 stranica čine: sadržaj godišta, autorski indeks, predmetni indeks i UDC-indeks. Povećanje ukupnog volumena časopisa iznosi 30% s obzirom na 1979., a 50% s obzirom na 1978.

I dalje se stalno povećava broj časopisa koji surađuju s YCP: u 1980. prvi se puta pojavljuju prilozi iz časopisa *Glasnik hemičara i tehnologa Bosne i Hercegovine*, *Periodicum biologorum* i *Thalassia Jugoslavica*.

Bilanca prema porijeklu priloga u YCP:

1. <i>Glasnik hemijskog društva Beograd</i>	61 rad	36%
2. <i>Croatica Chemica Acta</i>	48	28%
3. <i>Kemija u industriji</i>	20	12%
4. <i>Glasnik hemičara i tehnologa BiH</i>	13	8%
5. <i>Acta Pharmaceutica Jugoslavica</i>	12	7%
6. <i>Periodicum Biologorum</i>	7	4%
7. <i>Hemijska industrija</i>	5	3%
8. <i>Thalassia Jugoslavica</i>	4	2%

Posebno je potrebno komentirati prilog koji se u časopisu prvi puta pojavljuje: to je godišnji predmetni indeks (Subject Index), izrađen na osnovi deskriptora koji se nalaze na svakom proširenom sažetku. Deskriptori se pripravlja u Referalnom centru Sveučilišta u Zagrebu, a izrađeni su u skladu sa sistemom *Chemical Abstracts*, koristeći *General Subject Index Heading List*. Budući da se taj sistem *Chemical Abstracts-a* osniva na tzv. »controlled vocabulary«, tek je priprava deskriptora tim putem dala realnu osnovu za izradu adekvatnog predmetnog indeksa časopisa.

Razni oblici popularizacije časopisa stalno su u toku, što rezultira povećanjem broja pretplatnika.

Od 1980. YCP je, iako s nedovoljnim iznosom, uključen u financiranje iz međurepubličkih izvora.

K. Grzunov:

Izvještaj o radu Sekcije Hrvatskoga kemijskog društva za Dalmaciju

Ovaj izvještaj* odnosi se na period od prošlogodišnje Plenarne sjednice (5. svibnja 1980.) do 30. ožujka 1981. g.

Upravni odbor kao osnovni inicijator većine aktivnosti sastao se u proteklom periodu 4 puta i na svojim sjednicama raspravljao o slijedećem:

- program rada i njegova realizacija za naredni mandatni period 1980/82.
- organizacija kolokvija
- izdavanje Kataloga publikacija iz područja kemije i srodnih znanosti u ovoj regiji
- financijska problematika
- upis novih članova

Upravni odbor je u svoj program rada uključio upoznavanje sa znanstvenim programima pojedinih radnih organizacija na ovom području, u cilju opće informiranosti i radi angažiranja potencijalnih predavača. Uspostavljeni su kontakti, dane su sugestije i vjerujemo da u toj akciji nećemo ostati samo na tome.

Pošto je ovaj Upravni odbor započeo svoj rad sa skromnim financijskim sredstvima, program organiziranja kolokvija zasnivao se na angažiranju predavača za koje je Društvo utrošilo minimalna sredstva.

* Izvještaj je naknadno dostavljen, jer predstavnik Sekcije HKD za Dalmaciju nije sudjelovao u radu Skupštine.

Redoslijed kolokvija bio je:

89. Aleksandar Despić (Tehnološko-metalurški fakultet — Beograd)
Elektrokemija aluminijska — osnova za novi izvor električne energije.
90. Dražen Adam (»Intertrade«, OOUR Zastupstvo IBM-Split)
Međunarodni sistem jedinica.
91. Marija Alačević (Prehrambeno-biotehnološki fakultet — Zagreb)
Novi pogledi u biotehnologiji.
92. Milorad Milun (Laboratorij za spektroskopiju pri Centru za kemijska istraživanja i razvoj CHROMOS — Zagreb)
¹H NMR kiralnog elektrondonor-akceptor kompleksa.
93. Nevenka Pravdić (Referalni centar Sveučilišta — Zagreb)
Znanstvene publikacije u prijenosu znanja iz nacionalnih u svjetske razmjere.
Prosječni broj posjetilaca bio je oko 30.

Upravni odbor prišao je realizaciji ideje o izdavanju Kataloga publikacija iz područja kemije i srodnih znanosti, a koje se nalaze u bibliotekama na ovom području. Izrađen je program rada, za koji vjerujemo da ćemo ga ostvariti u našem mandatom periodu, pri čemu računamo na podršku i pomoć zainteresiranih članova.

Društvo se nalazi u teškoj materijalnoj situaciji. Jedini su naši prihodi članarina, koja se ne plaća uredno i minimalna pomoć koju dobivamo od matičnog Društva. Zato je Upravni odbor odlučio da se obrati nekim radnim organizacijama i zatraži pomoć, a na nedavno održanom Plenarnom sastanku, članovi su jednoglasno usvojili prijedlog da se godišnja članarina poveća na 100 din.

U Društvo je učlanjeno oko 200 članova. Potrebno je pristupiti smišljenom i organiziranom načinu upisa novih članova (u čemu treba da pomognu stariji članovi) ne samo radi ostvarivanja financijskog efekta preko članarina, nego i radi okupljanja mladih kemičara koji bi dali snažniji poticaj Društvu.

Povezanost s matičnim Društvom u ovom periodu nije bila zadovoljavajuća, jer nisu uredno pristizali pozivi za sastanke Upravnog odbora. Vjerujemo da se u buduću neće nastaviti takvom praksom, jer ovaj način suradnje, iako jedini, ima obostranu važnost što je i ranije potvrđeno.

Upravni je odbor odlučio da na svojim narednim sjednicama ozbiljno raspravlja o povezivanju s ostalim srodnim društvima u zemlji jer bi takva suradnja bila korisna i potrebna.

I ovom prilikom zahvaljujemo se Tehnološkom fakultetu — Split čije prostorije koristimo, a radnim organizacijama »Dalmacijavino« i »Pivovara« iz Splita na prigodnim darovima prilikom održavanja godišnjeg Plenarnog sastanka.

M. Kolombo i J. Šilipeter:

Izveštaj o radu Sekcije Hrvatskoga kemijskog društva za Rijeku i Istru, za razdoblje od 01. 05. 1980. do 01. 05. 1981. godine

U proteklom razdoblju, od godišnje skupštine u ožujku 1980. god. do travnja 1981. god., aktivnost Sekcije za Rijeku i Istru u okviru Hrvatskoga kemijskog društva i Društva kemičara i tehnologa Hrvatske, sastojala se prvenstveno u održavanju kolokvija.

Obzirom na strukturu Sekcije, koja je sastavljena od kemičara različitih struka, teme kolokvija biraju se iz različitih područja kemije i srodnih znanosti, pa se u suradnji sa srodnim društvima u Rijeci, kao što su Društvo biokemičara, Farmaceutsko društvo, Prirodoslovno društvo i Društvo matematičara, proširuju područja obrađivanih tema.

Društvo nema vlastitih prostorija, a zahvaljujući susretljivosti Medicinskog fakulteta, osigurane su prostorije za društvenu aktivnost i održavanje kolokvija.

Financijska sredstva (dobivena od SIZ-a za tehničku kulturu općine Rijeka, te nekih privrednih organizacija u obliku kolektivne članarine, te pojedinačne članarine članova Društva) omogućuju podmirenje svih troškova Društva. Sredstva se uglavnom troše za nabavku knjiga za priručnu knjižnicu i tehnička pomagala za održavanje kolokvija, plaćanje putnih troškova predavača koji dolaze izvan Rijeke, te za ostale administrativne troškove. Budući da su stabilizacijske mjere utjecale na nabavke, u proteklom razdoblju kupljene su samo 4 knjige i grafoskop (1980. god.) te početkom ove godine (1981.) epidijaskop.

Broj slušača na kolokvijima nije veći od uobičajenog prosjeka, pa su se tijekom ovog razdoblja pokušavali pronaći novi oblici aktivnosti. Po prvi puta organizirane su stručne ekskurzije koje su pobudile izvanredno zanimanje, pa se one i u buduće planiraju u granicama financijskih mogućnosti Društva.

U proteklom razdoblju od prošle godišnje skupštine do danas održano je ukupno 10 kolokvija, od kojih su dva bila stručne ekskurzije:

1. 182. kolokvij: Marijan Vejvoda: *Amerika po projektu.*
2. 183. kolokvij: Boris Pende: *Plazma-proteini između laboratorija i kliničke primjene. Stanje i perspektive.*
3. 184. kolokvij: (stručna ekskurzija) Marijan Kolombo: *Upoznavanje i razgledavanje petrokemijskog kompleksa na Krku.*
4. 185. kolokvij: Leo Klasinc: *Istraživanje atmosfere: određivanje, praćenje i kemiju mikrosastojaka zraka s osvrtom na stanje u Kvarnerskom zaljevu.*
5. 186. kolokvij: Duško Maravić: *Mogućnost korištenja topline visokotemperaturnih reaktora (utekućivanje ugljena).*
6. 187. kolokvij: Zorica Veksli: *Moderne metode određivanja faznih prijelaza u polimerima.*
7. 188. kolokvij: Čedomil Lucu: *Toksični efekti nekih metala, potencijalnih zagađivača morskih organizama u Jadranu.*
8. 189. kolokvij: (stručna ekskurzija) Josip Šilipeter: *Posjet Nuklearnoj elektrani Krško.*
9. 190. kolokvij: Eugen Cerkovnikov i A. Steiner: *Mikro i makro svijet.*
10. 191. kolokvij: Željko Kučan: *Manipuliranje nukleinskim kiselinama: genetičko inženjerstvo.*

B. Šuveljak-Šipalo:

Izveštaj o radu sekcije Hrvatskoga kemijskog društva za Osijek

U prosincu 1979. god. održana je osnivačka skupština Sekcije HKD u Osijeku, kojoj je prisustvovao tadašnji predsjednik Hrvatskoga kemijskog društva, B. Kamenar (PMF u Zagrebu), i tom prigodom održao predavanje pod nazivom »Od strukture kamene soli do strukture proteina«.

Od osnivačke skupštine do dana registracije Sekcije u Republičkom sekretarijatu za unutrašnje poslove, proteklo je godinu dana zbog različitih formalnosti oko samog procesa registracije.

Rješenje o registraciji dobiveno je polovinom prosinca 1980. U međuvremenu osigurana su sredstva od strane SIZ-a odgoja i usmjerenog obrazovanja radnika kemijske, grafičke i plastičarske struke, te SIZ-a odgoja i usmjerenog obrazovanja radnika prosvjetne struke regije Slavonije i Baranje (oko 100.000 din.).

Postupak oko otvaranja žiro-računa kod Službe društvenog knjigovodstva u Osijeku je u toku.

Na sastancima Upravnog odbora odlučeno je da se sredstva koriste u slijedeće svrhe:

- održavanje kolokvija,
- izradba Centralnog kataloga periodičkih publikacija iz kemije i srodnih znanosti za područje Osijek,
- nabava jednog tercijarnog časopisa (*Chemical Titles* ili *Current Contents*)
- kupovina stručnih knjiga,
- režijski troškovi,
- službena putovanja,
- administrativni troškovi.

Utoku je skupljanje materijala za izradbu Centralnog kataloga. Na temelju ankete provedene na svim fakultetima i u svim radnim organizacijama gdje ima zaposlenih kemičara načinjena je rang lista »interesnih područja« prema kojoj će se organizirati redosljed održavanja kolokvija. Nakon registracije Sekcije HKD u Osijeku Radoslav Despotović (Institut »Ruder Bošković« — Zagreb) održao je veoma aktualno predavanje za slavonsku regiju »Uvođenje nuklearnih elektrana u energetske sustav«.

Dj. Deur-Šiftar:

Izvještaj Sekcije za analitičku kemiju

Sekcija za analitičku kemiju Hrvatskoga kemijskog društva broji prema postojećem adresaru (koji se upravo obnavlja) 110 članova. Međutim, analitički kemičari i ostali zainteresirani za analitičku kemiju u nas, okupljeni su osim u Sekciji za analitičku kemiju HKD također u Sekciji za spektrokemiju HKD te u Kromatografskoj sekciji Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske i u Sekciji za analitiku lijekova Hrvatskoga Farmaceutskog društva. Te su sekcije međusobno dobro povezane i surađuju već više godina, a u posljednje vrijeme sve više. U proteklom periodu ova se suradnja manifestirala u zajedničkim akcijama oko organiziranja predavanja koja su od širega analitičkog interesa.

U razdoblju od prošle godišnje skupštine HKD održano je jedno predavanje s temom iz spektroskopije ^{13}C -NMR (predavač: E. Pretsch, ETH Zürich) i četiri predavanja u okviru jednodnevnog »Savjetovanja o informatici u analitičkoj kemiji« (predavači: N. Pravdić i T. Toth, Referalni centar Sveučilišta u Zagrebu, te B. Justin, Informacijski centar Ljubljana i J. Zupan, Institut »Boris Kidrič« Ljubljana).

Odbor sekcije održao je šest sastanaka u punom sastavu i tri u užem sastavu. Također su održana dva sastanka s Komisijom za analitičku kemiju Unije kemijskih društava Jugoslavije.

Na posljednjem sastanku Odbora, pročelnik Sekcije za analitičku kemiju Dj. Deur-Šiftar, zatražila je oslobodenje od dužnosti pročelnika zbog zdravstvenih razloga. Predloženo je da u narednom periodu ovu dužnost preuzme Darko Maljković. Molimo da Skupština prihvati tu izmjenu.

R. Vuković:

Izvještaj sekcije za makromolekule za period lipanj 1980 — travanj 1981

Osnovna aktivnost Sekcije u izvještajnom periodu bilo je organiziranje 7. Jugoslavenskog simpozija o kemiji i tehnologiji makromolekula, koje je održano u Opatiji od 5.—7. 11. 1980. godine. Opća je ocjena da je Simpozij uspio kao znanstveni skup, kako u organizacijskom smislu, tako i u financijskom. Nadalje, Sekcija je organizirala više kolokvija koje su održali domaći i strani stručnjaci. U listopadu 1980. organiziran je kolokvij na temu »Određivanje kristalita u polimerima« (Geza Bodor, Budimpešta), u veljači 1981. »Tehnološki procesi proizvodnje polietilena« (Nikola Jovanović, Zagreb), i »Termička analiza polimera« (Goran Ungar, Zagreb). U ožujku je održan kolokvij pod naslovom »Modifikacija polietilena zračenjem« (Franjo Ranogajec, Zagreb), a u travnju »Neki aspekti strukturne karakterizacije polietilena (Ljerka Lovrić, Zagreb). Svi su kolokviji bili na visokom stručnom nivou, a interes je bio zadovoljavajući, jer im je prisustvovalo od 40 do 55 učesnika. Sekcija je ostvarila zadovoljavajuću suradnju s Društvom plastičara i gumaraca, Zagreb, koje je bilo suorganizator 7. Simpozija, a sekcija je bila suorganizator skupa »Međunarodne konferencije o izobrazbi polimerijskih prerađivača«. Sekcija je uspješno surađivala sa Sekcijom za petrokemiju Znanstvenog savjeta za naftu JAZU, te sa Društvom inženjera i tehnologa, Zagreb.

V. Mayer:

Izvještaj sekcije za nastavu kemije

Sekcija za nastavu kemije broji 30 članova, međutim na sastancima je redovito mnogo više prisutnih, što upućuje i na daleko veći interes za nastavu i probleme nastave. Među evidentiranim članovima sekcije, jest 8 srednjoškolskih nastavnika, 16 visokoškolskih nastavnika, 3 savjetnika i 3 člana ostalih zanimanja. Nije uključen niti jedan osnovnoškolski nastavnik. Aktiviranjem osnovnoškolskih nastavnika povećala bi se masovnost, ali bi se stvorili organizacijski problemi.

Sekcija se u toku ove školske godine sastala pet puta, od toga jedamput u okviru VII Sastanka kemičara Hrvatske. Do godišnje skupštine HKD planiran je još jedan kolokvij.

Na kolokvijima Sekcije obrađivala se problematika srednjoškolskog obrazovanja iz kemije te poneka tema na visokoškolskom nivou. Veliki broj članova Sekcije za nastavu kemije aktivno je sudjelovalo u radu Sekcije E: Nastava kemije i kemijskog inženjerstva u okviru VII Sastanka kemičara Hrvatske. Rad navedene Sekcije privukao je neočekivano velik broj zainteresiranih.

Nastava kemije i prirodnih znanosti općenito prolazi kroz krizni period. Upravo zbog toga je Sekcija za nastavu kemije formirala dvije komisije. Jedna komisija ima zadatak da u ime VII Sastanka kemičara i u ime PMF obavijesti Prosvjetni savjet SRH, SIZ za znanost i SIZ za obrazovanje o položaju i problemima kemije nakon provođenja reforme odgoja i obrazovanja u SR Hrvatskoj. Druga je komisija uputila primjedbe i kritiku novih nastavnih planova i programa osnovnoga i općeg odgoja i obrazovanja.

V. Škarić:

Izvještaj Sekcije za organsku kemiju

Sekcija za organsku kemiju HKD-a obavještava skupštinu* da će u slijedećem mandatnom razdoblju dužnost pročelnika sekcije vršiti Branimir Gašpert, znanstveni savjetnik Istraživačkog instituta tvornice »Pliva«. U planu rada sekcije u novom sastavu (u kojoj se očekuje najmanje 15 članova za održavanje rada) predviđa se izbor i ostalih funkcionara i to na prijedlog novog pročelnika. Pravilnik sekcije iz istih će razloga biti dostavljen naknadno.

Izvještaj o radu sekcije uglavnom se odnosi na niz predradnji oko II Jugoslavenskog simpozija o organskoj kemiji. Kao što je poznato simpozij je održan u Zagrebu od 17. do 19. veljače 1981.

A. Graovac:

Izvještaj Sekcije za teorijsku kemiju

U proteklom razdoblju priveli smo kraju tiskanje dvaju zbornika sa znanstvenog skupa International Symposium on Aromaticity koji smo u jesen 1979. organizirali u Dubrovniku. Pozvana predavanja tiskana su kao poseban broj IUPAC-ova časopisa *Pure and Applied Chemistry* a ostala kao poseban broj *Croatica Chemica Acta*. Urednici za oba zbornika jesu Ante Graovac i Nenad Trinajstić.

Kao najvažnija buduća aktivnost sigurno stoji organiziranje znanstvenog skupa International Symposium on Theoretical Organic Chemistry, Dubrovnik 1981, za koji smo već osigurali predavanja i seminare. Sami ili u suradnji sa srodnom Komisijom za teorijsku kemiju Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske organizirali smo ove seminare i predavanja:

- I. Lukovits (Budapest), *Applications of NDDO Method to Small Organic Systems with Conjugated Bonds.*
- I. Lukovits (Budapest), *A New Index for Quantitative Structure-Activity Studies.*
- G. Biczó (Budapest), *Is a Ring with One Cut two Pieces? Missbelieves in Surface Physics and the Recursion Method.*
- G. Biczó (Budapest), *Intermediate Electronic States.*
- G. Biczó (Budapest), *Reformulation of the Transper-Matrix Method and the SCF-LCAO Bonded Crystal Orbital Method.*
- A. J. Harget (Birmingham), *Expert Systems in Chemistry, I, II.*
- A. J. Harget (Birmingham), *Recognizing Patterns in Chemical Data.*
- J. R. Sabin (Gainesville), *A Molecular Local Exchange Scheme without Muffintins, LCAO-X.*
- S. P. McGlynn (Baton Rouge), *Molecular Rydberg Spectra.*
- Z. Bačić (Salt Lake City), *Triatomic Metastable Complexes.*
- I. Gutman (Kragujevac), *Topovski polinom i topološka rezonancijska energija.*
- C. D. Godsil (Leoben), *Construction of Cosppectral Graphs.*
- C. D. Godsil (Leoben), *Spectral Properties of Random Graphs.*

* Upravni odbor obaviješten je da Sekcija za organsku kemiju nije održala sastanak u proteklom mandatnom periodu (primjedba U. P.)

- H. Budzikiewicz (Köln), *Negative Ions In Mass Spectrometry*.
 A. Mannschreck (Regensburg), *Chiral Association Complexes-Stereochemical Application of NMR Spectroscopy*.
 J. Koutecky (Berlin), *Electronic Structure of Alkali-Metal Clusters*.
 J. Koutecky (Berlin), *Topological Properties of Conjugated Hydrocarbons: Classification of Biradicals and Two-Photon Excited States*.
 V. Koutecky (Berlin), *Relaxation Aspects in Low-Lying Excited States. Photochemical Implication*.
 V. I. Khleskow (Moscow), *Quantum Chemistry Activities at Moscow Institute of Biophysics*.
 T. Bečkei (Grocka), *Transportni fenomeni u ionosferi*.
 D. Kasum (Zagreb), *Odabrana poglavlja teorije grafova*.

M. Mirnik:

Izveštaj o radu Sekcije za površinske pojave i koloidiku

Znanstvena djelatnost članova sekcije ispoljuje se prvenstveno nastupima, referatima i posterima na znanstvenim skupovima kao i u objavljivanju radova. Osim toga, unutar pojedinih organizacijskih jedinica održavaju se sastanci sa stručnim diskusijama.

Glavna godišnja skupština sekcije održana je 11. 02. 1981. Izabrani su za pročelnika sekcije M. Mirnik, a za tajnika Dj. Težak. Na glavnoj godišnjoj skupštini održao je predavanje D. Hace.

Sekcija je učlanjena u Uniju kemijskih društava Jugoslavije putem Jugoslavenske komisije za površinske pojave i koloidiku.

U sekciju je učlanjeno oko 40 članova.

A. Dürrigl:

Izveštaj Spektrokemijske sekcije HKD za razdoblje 1980/81

U proteklom razdoblju rad sekcije odvijao se uglavnom na dva načina: 1. stručno — sastavljen je individualni rad članova na područjima njihove specijalnosti i 2. organizacijski — pojačana je suradnja s analitičkom sekcijom na izradbi programa rada, koji obuhvaćaju popis članova (sekcija sada broji oko 40 članova, koji su ujedno i članovi HKD) i opis novih, popis područja interesa radi održavanja kolokvija, te popis stručnih i znanstvenih radova, sudjelovanje na kongresima i sl. U posljednje vrijeme — u suradnji sa SKTH priprema se organizacija 8. jugoslavenskog savjetovanja o općoj i primijenjenoj spektroskopiji (uskoro će organizacijski odbor zatražiti odobrenje HKD za organizaciju, kako bi se mogao utvrditi termin u Uniji kemijskih društava i zatražiti odgovarajuća sredstva).

Za slijedeće je razdoblje za predsjednika izabran Antun Dürrigl, a za tajnika Ivan Šimić.

K. Jakopčić, P. Mildner i A. Šolc:

Izveštaj Nadzornog odbora

Završni račun za 1980. godinu sastavljen je u skladu sa zakonskim propisima i predan je Službi društvenog knjigovodstva u propisanom roku.

Pregled prihoda i rashoda kao i salda iskazana u izvještaju blagajnika Godišnjoj skupštini odgovaraju knjigovodstvenom stanju i dokumentaciji.

Ostvareni prihodi iznose	din. 2,987.992,35
a planirani	din. 2,592.000,00

Pozitivna razlika odnosi se uglavnom na tečajne razlike.

Ukupni rashodi iznose	din. 1,699.169,70
a planirani	din. 2,592.000,00

Stvarni rashodi manji su od planiranih, jer planom nije predviđen prijenos prihoda u iduću godinu za pokriće troškova, kako je navedeno i u izvještaju blagajnika, za tiskanje časopisa CCA br. 4 i YCP br. 6 za 1980. godinu, a koji će izaći u 1981. godini.

Budući da je razlika između prihoda i rashoda pozitivna, Nadzorni odbor utvrđuje da je poslovanje Društva bilo uspješno.

Podnijeti izvještaji su jednoglasno prihvaćeni.

U raspravi o prijedlogu Upravnog odbora u vezi s noveliranjem Statuta Društva, R. Despotović predlaže da mandat predsjednika, odnosno predsjedavajućeg predsjednika, traje godinu dana, što Skupština nije prihvatila.

T. Cvitaš:

Kritično stanje prirodoslovnog obrazovanja u SR Hrvatskoj

Koliko je značenje prirodnih znanosti za razvoj tehnologije pa tako i privrede jedne zemlje, ne može se suviše naglasiti. Sva industrija, sva proizvodnja temelji se na postupcima koji se osnivaju na poznavanju matematike i prirodnih znanosti kao što su fizika, kemija, geologija i biologija. Te su znanosti temelj za stvaranje i održavanje kvalitete života putem životnog standarda, proizvodnje hrane, očuvanja zdravlja, zaštite okoliša itd. Nije čudno da su zato matematika i prirodne znanosti uvijek zastupljene u nastavnim programima osnovnih i srednjih škola svih zemalja. Uz to se proučavanjem prirodnih znanosti razvija materijalistički pogled na svijet i kritička objektivnost u razmatranju pojava što im daje dodatne odgojne kvalitete. U Japanu im se npr. posvećuje 40% vremena u nastavi kroz cijelo srednjoškolsko obrazovanje koje prolazi 98% učeničke populacije. U drugim razvijenim zemljama, kao što su npr. Velika Britanija, Švedska i druge, postoje u završnim razredima srednje škole prirodoslovna i tehnička usmjerenja s još znatno većim udjelom prirodnih znanosti.

U nas je međutim posljednjom reformom odgoja i obrazovanja udio prirodnih znanosti i matematike u nastavnim planovima pao. Malen je broj obrazovnih centara koji u završnoj fazi predviđaju nastavu matematike i prirodnih znanosti u onoj mjeri u kojoj su ti predmeti bili zastupljeni u zastarjelim gimnazijama. Mnogi obrazovni centri koji obrazuju velik broj budućih studenata humanističkih fakulteta uopće nemaju predviđenu nastavu iz matematike i prirodnih znanosti. Sve veća demokratizacija u donošenju odluka zahtijeva bolje razumijevanje problema o kojem treba odlučivati. Mi međutim za budućnost obrazujemo građane koji će u prirodnim znanostima i tehnologiji biti nepismeni. Zar želimo takve pravnike, ekonomiste ili politologe kada budemo odlučivali o primjeni ovog ili onog izvora energije ili o lokaciji neke industrije, kada budemo donosili standarde o zaštiti okoliša itd?

Na VII Sastanku kemičara Hrvatske u veljači 1981. unutar Sekcije za nastavu kemije održana su 23 referata o nastavi kemije u srednjim školama i na fakultetima u SR Hrvatskoj i uočene su zabrinjavajuće činjenice: velik broj studenata koji sada dolaze na medicinske, tehničke i prirodoslovne fakultete nisu adekvatno obrazovani — nisu u završnoj fazi srednjih škola imali prirodoslovne predmete — a njihov uspjeh je na studiju katastrofalan. Na primjer, u posljednje dvije godine je iz prve u drugu godinu studija kemije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu prešlo nula odnosno jedan student. Dijelom je tome uzrok neadekvatna priprema studenata u školi i zahtjev studija »godina za godinu« prema važećem zakonu.

Koliko manjkaju obrazovni centri s adekvatnim prirodoslovnim programima vidi se i iz činjenice da učenici koji namjeravaju studirati medicinu, tehniku i prirodne znanosti upisuju prirodoslovni smjer *pedagoških* obrazovnih centara. To je jedno od rijetkih usmjerenja koje još nudi solidno prirodoslovno obrazovanje i velik je broj učenika, s obzirom na broj mjesta, koji se žele upisati na to usmjerenje. Međutim postavlja se pitanje zašto budući medicinari, građevinari i slični stručnjaci moraju pohađati pedagoške obrazovne centre. Ono što se sada zahtijeva — smanjenje broja razreda na prirodoslovnom usmjerenju — slični na gašenje požara benzinom!

Analiza koju su učinili fizičari na temelju rezultata klasifikacijskih ispita na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu 1979. godine pokazuje da samo četiri od tehnički usmjerenih obrazovnih centara daje odgovarajuću naobrazbu iz fizike. Uspješnost kandidata iz svih ostalih centara je ispod 50%. Bivše stručne škole nismo uspješni uzdignuti na razinu koja omogućuje nastavak do visokog obrazovanja.

Na saveznim natjecanjima iz matematike također se vidi pad u uspjehu učenika iz SR Hrvatske u usporedbi s onima iz SR Bosne i Hercegovine i s obzirom na taj odnos prije reforme.

U zimskom semestru 1980/81. studenti Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu samoinicijativno su došli do dekana M. Malnara izjavljujući da teško prate nastavu iz matematike, fizike i kemije jer nisu stekli odgovarajuća predznanja u srednjoj školi i s molbom da se poduzmu mjere kojima bi se stanje prirodoslovnog obrazovanja u srednjim školama popravilo.

Ti primjeri, a sličnih se može naći još mnogo, ilustriraju koliko je obrazovanje u prirodoslovnim predmetima u neskladu s planovima razvoja znanosti, tehnologije i privrede SR Hrvatske za slijedeće plansko razdoblje.

Podupirući rezolucije VII Sastanka kemičara Hrvatske 1981, na kome je sudjelovalo preko pet stotina kemičara iz industrije, znanstvenih instituta i prosvjetnih ustanova, možemo donijeti slijedeće

ZAKLJUČKE:

1. Predlažemo da se o gornjem obavijeste nadležni organi, prije svega Republički komitet za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu i Prosvjetni savjet SR Hrvatske.
2. Predlažemo da se hitno provede postupak osnivanja obrazovnih centara s prirodoslovnim usmjerenjem. Takvo usmjerenje potrebno je za održavanje kvalitete studija prirodnih znanosti, tehnike i srodnih disciplina, a kroz to nužno je za razvoj društva. U posljednjem semestru lagano se mogu predvidjeti predmeti koji će osigurati završnost srednjeg stupanja obrazovanja.
3. Predlažemo Saboru SR Hrvatske da u Prosvjetni savjet SR Hrvatske ravnopravno uključi znanstvenike iz oblasti prirodnih znanosti: fizike, kemije i biologije. Da se među trideset i jednim članom nađe samo jedan matematičar, i niti jedan fizičar, niti jedan kemičar i niti jedan biolog neprihvaljivo je stanje. Sa željom da se pokuša popraviti to stanje Društvo matematičara i fizičara SR Hrvatske i Hrvatsko kemijsko društvo predlagali su 1979. godine Prosvjetnom savjetu da uključi među svoje članove Borisa Kamenara, no to nije bilo prihvaćeno.
4. Predlažemo da se u humanističkim usmjerenjima srednjih škola predvidi barem minimalno obrazovanje iz prirodnih znanosti. To bi se najbolje moglo ostvariti ako se u program uvrsti jedan predmet u kome bi se prirodne znanosti učile integralno na problemima od interesa za društvena usmjerenja. Sadašnje usmjerenje prema znanstvenoj i tehnološkoj nepismenosti, ako se ne izmijeni, znači da će se nacionalne odluke o pitanjima znanosti i tehnologije u buduće sve više donositi na temelju neznanja i nerazumijevanja.

Skupština je jednoglasno prihvatila ovaj izvještaj i zaključke te je zatražila od Upravnog odbora da nastavi djelatnost u smislu preporuka.

Prijedlog o povećanju članarine i članske pretplate Skupština je jednoglasno prihvatila.

Skupštini nije podnesen nijedan prijedlog u skladu sa čl. 34, točka i) Statuta, te kako nije bilo zahtjeva za razmatranje pod stavkom »Razno«, predsjednik je ustanovio da je dnevni red ispunjen i zaključio Skupštinu u 20.05 sati.

KOLOKVIJI HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA

U 1980. godini održani su ovi kolokviji:

- Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 26.05.1980.
Dr. I. Lukovits (Central Research Institute of Chemistry, Budapest),
A New Index for Quantitative Structure — Activity Studies
- Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 08.07.1980.
Prof. J. Sabin (University of Florida, Gainesville, USA), *Current Topics in Quantum Biology*
- Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 14.07.1980.
Prof. S. P. McGlynn (Louisiana State University, Baton Rouge, USA),
Molecular Rydberg Spectra

- Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 16.09.1980.
Prof. H. Budzikiewicz (Institut für organische Chemie, Universität Köln, BRD), *Negative Ions in Mass Spectroscopy*
- Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 22.09.1980.
Prof. A. Mannschreck (Fakultät für Chemie und Pharmazie, Universität Regensburg, BRD), *Chiral Association Complexes — Stereochemical Application of NMR Spectroscopy*
- Zajednički kolokvij HKD-a i Instituta »Ruđer Bošković«, održan 29.09.1980.
Prof. J. Koutecky (Institut für Physikalische Chemie und Quantum Chemie, Freie Universität Berlin), *Electronic Structures of Alkali-metal Clusters*
- Zajednički kolokvij HKD-a i Postdiplomskog studija Sveučilišta u Zagrebu, održan 01.10.1980.
Prof. G. Modena (Universita di Padova), *Relative Reactivity of C—C Double and Triple Bonds Towards Electrophiles*
- Zajednički kolokvij HKD-a i Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, održan 08.10.1980.
Dr E. Pretsch (ETH, Zürich), *Nove tehnike u ¹³C spektrometriji*
- Hrvatsko kemijsko društvo, održan 03.11.1980.
Prof.R. Podhorsky (Zagreb), *Koje su u nastavi negativne posljedice pogrešnog definiranja pojma kemijski element?*
- Hrvatsko kemijsko društvo, održan 08.12.1980.
Dr I. Vicković (Zavod za opću i anorgansku kemiju PMF-a, Zagreb), *Primjena električkih računala u kemiji*

Novi članovi Hrvatskoga kemijskog društva učlanjeni 1980. godine

- Bambir Kristina, dipl. ing. tehnolog, »SODASO« Tuzla, R.O. »Progres«, Kladanj, stan: Tuzla, Tušanj 78
- Bobek Miljenka, student PMF-a, stan: Studentski dom »S. Radić« 131/IX
- Bronić Josip, student, stan: II Maksimirsko naselje 4, Zagreb
- Cimaš Štefica, dipl. ing. — Zavod za opću i anorgansku kemiju PMF-a, stan: 41310 Ivanić Grad, Stjepana Gregorka 12
- Hergold-Brundić Antonija, mr kemije PMF-a, Zavod za opću i anorgansku kemiju PMF-a, Soc. rev. 8
- Kandera Jasna, student PMF-a, stan: Torbarova 6, Zagreb
- Lovrić Zdravko, student PMF-a, stan: Petrinja, 28. SUD br. 28
- Lui Olga, dipl. ing., Zavod za prosvjetno-pedagošku službu, stan: Orlovac 2
- Martić Gordana, student, stan: Lučko, Rožmanka 14, 41421 Hrv. Leskovac
- Naranda Tatjana, student PMF-a, stan: Balokovića 57,
- Nagl Antun, dr kemije, PMF, Zavod za opću i anorgansku kemiju, Soc. rev. 8
- Novak Igor, dr kemije, Institut »Ruđer Bošković«, stan: Klaićeva 25
- Pejaković Slobodan, dipl. ing. kemije, stan: Beograd, Maršala Tita 10/3
- Penavić Maja, dr kemije PMF-a, Zavod za opću i anorgansku kemiju, Soc. rev. 8
- Popić Jovan, profesor fizike — srednje škole, Tehnički školski centar — Zadar, stan: 57222 Zemunik
- Posinković Branka, student Tehnološkog fakulteta, stan: Hećimovića 11
- Pušelj Milan, dr — docent PMF-a, Zavod za opću i anorgansku kemiju, Soc. rev. 8
- Renko Davorin, dr kemijskih nauka, Tehnološki fakultet, stan: Kopernikova 120
- Tiljak Damir, student PMF-a, stan: IV Peščenica 31
- Tkalčec Emilija, dr kemije, Tehnološki fakultet, Marulićev trg 20
- Srzić Dunja, dr kemijskih nauka, Institut »Ruđer Bošković« Bijenička 54
- Toth Eric, prof. kemije, Centar za usmjereno obrazovanje, stan: 58350 Metković, Omladinska 29
- Vuković Radivoje, dr kemijskih nauka, INA — Razvoj i istraživanje, Prol. brigada 78, stan: Lojenov prilaz 4/XIV
- Veselić Juraj, student, stan: Zagreb, Nikole Tesle 15/1